

משטרת ישראל
אגף חקירות ומודיעין

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אח"מ
מספר: 300.01.084	תת-פרק: כללי	פרק: חקירות	
שם נוהל: פיקוח ובקרה במשטרה על חקירת חשודים בעבירות ביטחון			תאריך פרסום: 29/01/2024
			תאריך תחילה: 29/01/2024
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

מספר נוהל ישן 03.300.084

1. כללי

- א. חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) התשס"ב-2002 (להלן: "**החוק**"), קובע חובת תיעוד חזותי על חקירה שנערכה בתחנת משטרה, לחשוד באחת מן העבירות המנויות בתוספת לחוק. מדובר בעבירות שהעונש המרבי שנקבע להן הוא 10 שנים ומעלה.
- ב. בהתאם לסעיף 17 לחוק נקבעה הוראת שעה, אשר הוארכה מעת לעת ולפיה החובה לתעד חקירת חשוד בתיעוד חזותי אינה חלה על חקירת חשוד בעבירות ביטחון.
- ג. במהלך חודש דצמבר 2016, אישרה כנסת ישראל את הצעת חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) (תיקון מס' 8) (חקירת חשוד בעבירות ביטחון), התשע"ז-2016. על פי החוק, הפטור מתיעוד חזותי בחקירות משטרה של חשודים בעבירות ביטחון, שהיה עד כה בהוראת שעה, הפך לפטור קבוע.
- ד. עם זאת, נקבע בחוק (סעיף 17) כי "יבוצעו פיקוח ובקרה אקראיים על חקירות אלה, כפי שייקבעו בנהלים פנימיים של משטרת ישראל, באישור השר לביטחון הפנים והיועץ המשפטי לממשלה...".
- ה. לאור האמור לעיל, נבחנו מס' דרכים על מנת לייצר תהליכי פיקוח ובקרה תוך התאמתם לדרישות החוק, זאת בשל הקושי לביצוע פיקוח באופן אקראי במהלך חקירה. בתום בחינת כלל האפשרויות הוחלט כי הפיקוח המיטבי והנכון ייעשה באמצעות מערכת טלוויזיה במעגל סגור (להלן: "**טמ"ס**") בכל חקירת אירוע, בעבירות שעניינן עבירות ביטחון.

2. מטרות הנוהל

- א. לקבוע הוראות בדבר פיקוח ובקרה על חקירות חשודים בעבירות ביטחון, המתנהלות במשטרה.
- ב. לקבוע את דרכי הדיווח על הליכי הפיקוח והבקרה שבוצעו במשטרה, והעברתם למשרד לביטחון הפנים לשם דיווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט ב-1 ביולי מדי שנה, כמתחייב בחוק.

3. הגדרות בנוהל זה

- א. **חקירה** – תשאול או גביית הודעה בקשר לעבירה, בידי שוטר.
- ב. **חשוד** – חשוד בביצוע עבירה.
- ג. **חשוד בביצוע עבירת ביטחון** – כהגדרתו בסעיף 35(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.
- ד. **טמ"ס** – טלוויזיה במעגל סגור.

4. חובת תיעוד חקירה

- א. בהתאם לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים) התשס"ב-2002 קיימת חובת תיעוד חזותי על חקירה שנערכה בתחנת משטרה לחשוד בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת לחוק. המדובר בעבירות שהעונש המרבי שנקבע להן הוא 10 שנים ומעלה, למעט בנסיבות המפורטות בסעיף 27(2) לחוק.
- ב. בעבירות ביטחון הקנה המחוקק פטור מחובת תיעוד חזותי או קולי על חקירה זו, על כן במקרים שבהם קיימת מניעה לעשות כן, אין לתעד את החקירה בתיעוד חזותי או קולי.
- ג. הרציונל לפטור הוא שבנסיבות המיוחדות של חקירה ביטחונית, שבה ההתמודדות היא מול ארגוני טרור קיצוניים ומאורגנים, תיעוד חזותי או קולי עשוי לפגוע באופן ממשי באיכות החקירה וביכולת חקירת עבירות ביטחוניות, ובכך לפגוע באופן ממשי ביכולת הסיכול של איומי טרור.
- ד. עם זאת, על פי הוראות החוק (תיקון מס' 8), יבוצעו פעולות פיקוח ובקרה אקראיים על חקירות אלה כמפורט להלן:

כאמור בסעיף 1. ה. לעיל תתבצע חקירת חשודים בעבירות ביטחון אך ורק בחדר בו קיים פיקוח טמ"ס רציף, בנוסף, יושלם תהליך הפיקוח כמפורט להלן:

- (1) ר' יחידה ארצית, ק' אח"ם מחוזי, ר' ימ"ר במחוז/במג"ב או מי מטעם שדרגתו סני"ץ ומעלה ושאינו מעורב ישירות בחקירה, יבצעו אחת לחודש תהליך פיקוח ובקרה אקראי על חקירות חשודים בעבירות ביטחון המתבצעות במשטרה.
- (2) חקירת חשודים בעבירות ביטחון על ידי המשטרה במתקנים של שירות הביטחון הכללי, לא יפוקחו ולא יבוקרו על ידי המשטרה.
- (3) הליכי הפיקוח והבקרה יבוצעו בצפייה מרחוק בחדר החקירות בו נחקר חשוד בעבירת ביטחון, זאת באמצעות מערכת טמ"ס או מראה חד כיוונית.
- (4) הפיקוח והבקרה יבוצעו ללא התראה מראש וללא ידיעת החוקרים.
- (5) בסיום כל פיקוח ובקרה יכתב דוח.
- (6) תכלית הפיקוח והבקרה – לבדוק תקינות הליך החקירה בהתאם להוראות החוק, הפסיקה פקודות מטא"ר ונוהלי המשטרה.

(7) נתגלתה חריגה מהוראות החוק, הפסיקה ופקודות המטא"ר או נוהלי המשטרה בעניין תקינות הליך חקירה, יתעד הגורם המבקר את החריגה ואת ממצאי הבדיקה בפירוט, ידווח על כך לממונים עליו והדבר יטופל בהתאם לנוהלי המשטרה.

(8) בגמר תהליך הפיקוח והבקרה, יערוך המבקר רישום בדבר עצם ביצוע הבדיקה, ללא פירוט הממצאים.

5. אחריות פיקוח בקרה

א. באחריות קציני אח"ם במחוזות, ביחידות הארציות ובמג"ב לפעול ליישום הוראות נוהל זה מעת פרסומו, ולערוך פעילות פיקוח ובקרה עיתית חודשיות בתחום זה, ולערוך רישום ומעקב אחר הבדיקות שנעשו ביחידות בתחום זה ולהעבירם מידי חודש לחטיבת החקירות.

ב. באחריות חטיבת החקירות לרכז הנתונים ולהעבירם עד לתאריך 15 ביוני מדי שנה אל המשרד לביטחון לאומי, לצורך דיווח לוועדת החוקה חוק ומשפט כמתחייב בחוק.